

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Екстремальний туризм

спеціальність	242 Туризм і рекреація
рівень вищої освіти	бакалавр
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	вибіркова

Розробник силабусу: професор кафедри психології і туризму, д.і.н., проф.
Васильчук В.М.

Схвалено на засіданні кафедри психології і туризму
«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

Пояснювальна записка

Метою дисципліни «**Екстремальний туризм**» є сформувати у студентів теоретичні знання щодо туристичної діяльності і на основі вивчення та аналізу екстремально-курортного потенціалу країн, окреслити шляхи організації екстремального туризму в Україні. Навчальна дисципліна «Екстремальний туризм» дає змогу студентам зрозуміти, що екстремальний туризм – один із самих перспективних видів туризму, що залучає до себе усе більше людей різного віку.

Завданням навчальної дисципліни «Екстремальний туризм» – сформувати знання про об'єкт і предмет вивчення екстремального туризму; ознайомлення з найпоширенішими видами екстремального туризму: пішохідним, водним, гірським, повітряним, спелео-, кінним тощо; розвивати вміння застосовувати набуті теоретичні знання на практиці; навчити працювати з географічними картами під час подорожей; удосконалити технічну підготовку студентів при виконанні практичних завдань; виховувати почуття колективізму, патріотизму засобами гри, змагань, туристичних походів тощо; вміння організовувати туристичні походи, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК16. *Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній і письмовій формах.*

Фахові компетентності:

ФК19. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК21. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК22. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

ФК23. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

Програмні результати навчання, які перевіряються в результаті вивчення дисципліни:

ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПРН03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПРН24. *Використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.*

Загальний обсяг (відповідно до навчального плану) - 2 кредити ЄКТС;
60 год., зокрема:

лекції – 10 год.

семінарські заняття – 10 год.

самостійна робота – 40 год.

Навчально-тематичний план дисципліни «Круїзний туризм»

№ п/ п	Змістові модулі	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	зокрема		
			Лекції	Семінарські заняття	самостійна робота
1.	Тема 1. Особливості організації подорожей з екстремальних видів туризму. Історичні передумови розвитку екстремальних видів туризму у світі.	12	2	2	8
2.	Тема 2.Форми екстремального туризму та країни світу як регіони з екстремальним потенціалом	12	2	2	8
3.	Тема 3. Проблеми та перспективи розвитку екстремальних видів туризму в Україні. Його класифікація.	12	2	2	8
4.	Тема 4. Гірськолижні курорти – спортивні та туристичні подорожі.	12	2	2	8
5.	Тема 5. Огляд можливостей регіонів України з розвитку водного та спелеологічного туризму. Категорії та ступені складності туристичних подорожей.	12	2	2	8

	Разом годин за модулем 1	60	10	10	40
--	--------------------------	----	----	----	----

Перелік тем і зміст лекційних занять з дисципліни «Екстремальний туризм»

Тема 1: Особливості організації подорожей з екстремальних видів туризму. Історичні передумови розвитку екстремальних видів туризму у світі.

Мета вивчення: ознайомлення студентів з предметом, метою, теоретичними засадами вивчення курсу, його історіографією та джерельною основою.

Провідна ідея: показати місце екстремального туризму в загальносвітовому культурному контексті.

Основна проблема: з'ясувати теоретико-методологічні засади курсу.

Ключові питання:

1. Предмет, мета вивчення курсу.
2. Теоретико-методологічні аспекти курсу.
3. Історія екстремального туризму.
4. Екстремальний туризм сьогодні.

Тема 2: Форми екстремального туризму та країни світу як регіони з екстремальним потенціалом.

Мета вивчення: ознайомити студентів з особливостями екстремального туризму.

Провідна ідея: показати особливості екстремального туризму.

Основна проблема: розкрити особливості значимість екстремального туризму в світі.

Ключові поняття:

1. Екстремального туризму.
2. Історія екстриму в різних регіонах світу.
3. Види екстремального туризму.

Тема 3. Проблеми та перспективи розвитку екстремальних видів туризму в Україні. Його класифікація.

Мета вивчення: ознайомлення студентів з аспектами формування видів екстремального туризму в Україні.

Провідна ідея: Український екстрим.

Основна проблема: простежити взаємодією видів екстремального туризму.

Ключові питання:

1. Класифікація екстремального туризму.
2. Види водногоекстриму.
3. Спортивний екстрим.

Тема 4. Гірськолижні курорти – спортивні та туристичні подорожі.

Мета вивчення: ознайомлення студентів з можливостями літніх і зимових туристичних подорожей.

Провідна ідея: розкрити основні екстремального туризму в горах.

Основна проблема: обґрунтування значимості розвитку і організації гірськолижних курортів в світі.

Ключові питання:

1. Альпінізм.
2. Правила спортивних туристичних подорожей.
3. Категорії та ступені складності туристичних подорожей.
4. Єдина спортивна класифікація України.

Тема 5. Розвитку водного та спелеологічного туризму.

Мета вивчення: ознайомлення студентів з активним відпочинком на воді і станом водного туризму в Україні.

Провідна ідея: показати внесок дослідників у розвиток залізничного круїзного туризму.

Основна проблема: розкрити внесок дослідників у розвиток водного та спелеологічного туризму.

Ключові поняття:

1. Дайвінг туризм.
2. Спелестологічний туризм.
3. Каякінг.
4. Рафтинг.

Система оцінювання результатів навчання студентів

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної студентом теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи студента з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2 (10 x 2 = 20)**. Таким чином, сума балів (**максимум 20+20=40**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” студента. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання студентом додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених студентом балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум 20+20+10=50**) є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються “0” балів.

Підсумковий контроль

Залік

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX.	

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку **“зараховано”** і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка **“зараховано”** в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку **“не зараховано”**, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка **“не зараховано”** в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв’язанні питання про допуск студентів до іспиту з дисципліни «Екстремальний туризм» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Студенти денної форми здобуття освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Екстремальний туризм». Студент вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Плани семінарських занять навчальної дисципліни «Екстремальний туризм»

Семінарське заняття 1. Поняття та класифікація екстремальних видів туризму(2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Предмет, об'єкт та завдання дисципліни «Екстремальний туризм».
2. Виникнення та розвиток екстремального туризму в Україні.
3. Проблеми та перспективи розвитку екстремального туризму.
4. Екзотичні види екстремального туризму.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант роботи - реферат, доповідь, творче завдання)

- Законодавчо-правові засади екстремального туризму.
- Шляхи покращення використання круїз екстремального туризму.

Основна література:

1. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. 252 с.
2. Гуляев В. Г. Туристские перевозки: (документы, правила формуляры, технология). Москва: Финансы и статистика, 2003. 368с.: ил.

Додаткова література

3. Бутко И. Безопасность в программах туров и на туристских маршрутах. Пособие для студентов гуманитарных и профильных факультетов вузов, специалистов туристских организаций. Москва: Издательский центр «Март», 2007. 320 с.
4. Любичева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.

Семінарське заняття 2. Взаємодія транспорту і туризму. Розвиток річкового транспорту і подорожей (2 годин)

Питання для обговорення теми:

1. Річкові подорожі й туризм. Річкові басейни й озерні системи. Річкові пасажирські перевезення.

2. Водні маршрути для пасажирських перевезень і туризму. Канали в озерно-річкових системах. Системи каналів в історичних містах і центрах світу.
3. Теорія річкової круїзної справи. Водний туризм і річкові круїзи у світі.
4. Річкові круїзи в Україні. Популярні річкові круїзи в Європі.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант роботи - реферат, доповідь, творче завдання)

1. Річковий туризм в Україні.
2. Взаємодія транспорту і туризму.
3. Сучасний розвиток річкового туризму у світі..

Основна література:

1. Гуляев В. Г. Туристские перевозки: (документы, правила формуляры, технология). Москва: Финансы и статистика, 2003. 368с.: ил.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ: Альтерпрес, 2003. 436 с.
3. Чоренька Н. В. Організація туристичної індустрії : навчальний посібник. Київ : Атіка, 2006. 264 с.

Додаткова література

5. Бутко И. Безопасность в программах туров и на туристских маршрутах. Пособие для студентов гуманитарных и профильных факультетов вузов, специалистов туристских организаций. Москва: Издательский центр «Март», 2007. 320 с.
6. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.

Семінарське заняття 3. Водний туризм: поняття та організація (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Поняття і розвиток морського туризму.
2. Екстремальні морські подорожі.
3. Найпопулярніші водні маршрути (Англія, США і Німеччина).
4. Історія радянського морського туризму.
5. Морський туризм в Україні

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант роботи - реферат, доповідь, творче завдання)

- Організація і проведення навколосвітніх подорожей.

- Туризм в Антарктиді.
- Україна - туристичні морські подорожі.

Основна література:

1. Гуляев В. Г. Туристские перевозки: (документы, правила формуляры, технология). Москва: Финансы и статистика, 2003. 368с.: ил.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ: Альтерпрес, 2003. 436 с.

Додаткова література

3. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.
4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.

Семінарське заняття 4. Повітряні види екстремального туризму (2 годин)

Питання для обговорення теми:

1. Історія розвитку повітряного туризму.
2. Класифікація повітряних видів туризму.
3. Класифікація парашутного спорту
4. Повітроплавання, балунінг в країнах Європи.
5. Дельтапланеризм в світі.
6. Історія розвитку повітряного туризму в Україні.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант роботи - реферат, доповідь, творче завдання)

1. Повітряні види туризму..
2. Європа – провідний туристичний центр (історія парашутного спорту).
3. Дельтапланеризм
4. Фрістайл, скайсерфінг

Основна література:

1. Гуляев В. Г. Туристские перевозки: (документы, правила формуляры, технология). Москва: Финансы и статистика, 2003. 368с.: ил.
2. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ: Альтерпрес, 2003. 436 с.

Додаткова література

3. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.

4. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.

Семінарське заняття 5. Космічний туризм як вид екстремального туризму (2 годин)

Питання для обговорення теми:

1. Поняття космічного туризму.
2. Історія розвитку і дослідження космічного туризму.
3. Перші космічні туристи. Вартість польотів. Цікаві факти.
4. Законодавча база у сфері безпеки туризму.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант роботи - реферат, доповідь, творче завдання)

1. Автомобільний туризм і охорона праці.
2. Європа – центр автомобільного туризму.
3. Безпека транспортного туризму в світі.

Основна література:

1. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. 252 с.
2. Гуляев В. Г. Туристские перевозки: (документы, правила формуляры, технология). Москва: Финансы и статистика, 2003. 368с.: ил.

Додаткова література

3. Бутко И. Безопасность в программах туров и на туристских маршрутах. Пособие для студентов гуманитарных и профильных факультетов вузов, специалистов туристских организаций. Москва: Издательский центр «Март», 2007. 320 с.
4. Любичева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/	Види роботи студента на семінарському	Кількість балів	Критерії оцінки
------	---------------------------------------	-----------------	-----------------

п	занятті		
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Вимоги до виконання позааудиторної самостійної роботи

Позааудиторна самостійна робота передбачає такі види :

а) написання рефератів

Одним з найпоширеніших видів індивідуальних завдань для студентів є написання реферату (від лат. *referre* – доповідати) – письмової роботи науково-дослідницького характеру, в якій досить стисло, оглядово викладається сутність певного наукового питання (за іншим визначенням, реферат – це письмовий аналіз теми).

Головним завданням цього виду самостійної роботи є формування у студентів початкових вмінь і навичок наукового дослідження.

Робота над рефератом має бути послідовною, з чітким урахуванням її головних етапів, які передбачають: обрання теми дослідження, складання плану реферату, виявлення джерельно-історіографічної бази обраної проблеми, конспектування літератури і підбір цитат, які необхідно виписувати точно (а іноді й дослівно), із зазначенням сторінок розташування в тексті, власне написання реферативного дослідження.

Як правило, обсяг рукописного реферату – 12-15 стор.; друкованого тексту – 12-15 стор. (14 кегель, через один інтервал, Times New Roman); Береги – 2 см згори і на долі, 2,5 – ліворуч, 1,5 – праворуч. Посторінкові посилання 12 кеглем (із зазначенням автора, його ініціалів, назви праці, місця і року її видання, сторінки).

б) доповідь у формі мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація урізноманітнює навчальний процес, підвищує продуктивність навчальної роботи, дає можливість урахувати особливості конкретної аудиторії та кожного окремого слухача.

Загальні вимоги до мультимедійної презентації:

У презентації має бути не менше 10 слайдів. Перший слайд – це титульний, на якому слід представити: назву презентації, прізвище та ініціали доповідача. На наступних слайдах розміщується зміст презентації.

Під час представлення інформації в мультимедійній презентації кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень, слід використовувати короткі слова та речення. Рядок має містити 6-8 слів. Зводять до мінімуму кількість прикметників, прикметників, прислівників.

Заголовки слайдів мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі. Краще обирати горизонтальне розміщення інформації. Не варто перевантажувати слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень). Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відтворюються по одному на кожному окремому слайді. Слайди мають містити узагальнюючу інформацію з обраної студентом тематики. Можна використати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками, таблиці тощо. Якщо на слайді розміщено зображення, то надпис розміщується під ним. Рекомендовано виділяти головне у тексті

іншим кольором (бажано в єдиному стилі). Оптимальний розмір шрифту – 16. Розмір для заголовків та титулів – 22 або 24.

Список літератури формується у наступному порядку: 1. спочатку вказуються прізвища (в алфавітному порядку) та ініціали або назва збірки чи підручника. 2. вказується назва джерела (без лапок). 3. вказується місце видання. 4. через двокрапку вказується видавництво (без лапок). 5. після коми ставиться рік видання.

Наприклад : Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.

в) творче завдання у формі есе.

Есе – самостійна творча робота з обраної студентами тематики. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Есе дозволяє авторові навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причиново-наслідкові зв'язки, аргументувати висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Загальні вимоги до есе:

Есе має містити чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми, а також висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. **Обсяг есе – 2-3 сторінки формату А 4** друкованого або рукописного тексту.

Рекомендована структура есе:

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, обґрунтування вибору цієї теми.

Під час визначення мети та завдань роботи важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на такі питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що використані в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є актуальною на сьогоднішній день?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?» тощо.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання.

Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі. Тому важливе значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи міркування) пропоновану тезу.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми.

Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такий

дуже важливий, що доповнює есе, елемент як рекомендація на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 2

1. Поняття та класифікація екстремальних видів туризму (Рівень А).

Максимальна кількість балів – 10.

2. Історія розвитку гірськолижного туризму в Україні (Рівень В).

Максимальна кількість балів – 15.

3. Проаналізуйте основні заходи з підвищення ефективності туристичного використання спелеоресурсів (Рівень С).

Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Питання до модульної контрольної роботи

1. Поняття та класифікація екстремальних видів туризму
2. Назвіть міжнародні організації, що опікуються питаннями авіаперевезень.
3. Охарактеризуйте поняття «чартерних авіаперевезень». Визначте їх значення при організації туристських маршрутів.
4. Назвіть основні види екстремального туризму. Дайте їм стислу характеристику.
5. Наведіть загальні принципи роботи «бюджетних авіакомпаній». Які види «low-cost» перевізників Ви знаєте?
6. Визначте сутність та роль комп'ютерних систем бронювання при організації туристських поїздок.
7. Методи дослідження ринку екстремальних видів туризму.
8. Які комп'ютерні системи бронювання набули поширення в Україні?
9. Які види автотранспорту, що використовується при обслуговуванні туристів, Ви знаєте?
10. Дайте порівняльну характеристику основним видам автотранспорту.
11. Охарактеризуйте основні принципи надання автотранспорту в прокат. Які найбільш поширені компанії з надання автотранспорту в прокат Ви знаєте?
12. Класифікація екстремальних видів туризму.
13. Організація і проведення подорожей зі спелеотуризму.
14. Дайте характеристику основним видам водного транспорту.

15. Назвіть найбільш відомі круїзні компанії. Складіть порівняльну характеристику круїзних компаній за класом обслуговування.
16. Основні заходи з підвищення ефективності туристичного використання спелеоресурсів.
17. Загальні особливості транспортної системи періоду інтенсивного розвитку.
18. Гірськолижний туризм: поняття та організація.
19. Історія розвитку гірськолижного туризму в Україні.
20. Повітряний туризм: поняття та організаціяажирів.
21. Історія розвитку повітряного туризму.
22. Класифікація парашутного спорту..
23. Історія розвитку гірськолижного туризму в світі..
24. Забезпечення безпеки під час водних маршрутів.
25. Співвідношення основних і додаткових послуг під час круїзу.
26. Водний туризм: поняття та організація.
27. йпопулярніші водні маршрути.
28. Поняття і розвиток водного туризму в Україні.
29. Поняття та організація кінного туризму.
30. Історія розвитку кінного туризму.
31. Космічний туризм як вид екстремального туризму.
32. Історія розвитку і дослідження космічного туризму. іями.
33. Основні етапи розробки автобусного туру.
34. Специфіка транспортного забезпечення каскадних турів.
35. Правила проведення спортивних туристичних подорожей в Україні..
36. Географія екстремальних видів туризму України.
37. Етапи забезпечення діяльності маршруту для туристів.
38. Сучасний авіаційний і космічний туризм.
39. Огляд регіонів України з можливостей розвитку екстремальних видів туризму.
40. Перші космічні туристи. Вартість польотів. Цікаві факти.

Підсумковий контроль

Залік

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	}	зараховано
82 – 89 балів	–	B		
75 – 81 бал	–	C		
66 – 74 бали	–	D		
60 – 65 балів	–	E		
59 балів і нижче	–	FX.		

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “**зараховано**” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “**зараховано**” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку “**не зараховано**”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “**не зараховано**” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Питання до заліку:

Варіант 1

1. Умови створення та функціонування екстремального туризму.
2. Піратство та тероризм на морі.
3. Організація екстремальних повітряних видів туризму в світі та Україні.

Варіант 2

1. Поняття та класифікація екстремальних видів туризм.
2. Рафтинг і каякінг в Україні. Місце проведення. Спорядження.
3. Етапи забезпечення діяльності маршруту для туристів.

Варіант 3

1. Гірськолижні курорти Львівської, Закарпатської та Івано-Франківської областей.
2. Історія розвитку гірськолижного туризму в світі.
3. Проаналізуйте спелеологічні ресурси України.

Варіант 4

1. Методи дослідження ринку екстремальних видів туризму.
2. Історія розвитку водних подорожей.
3. Конкуренція повітряних та морських перевезень.

Варіант 5

1. Назвіть основні види екстремального туризму. Дайте їм стислу характеристику.
2. Забезпечення безпеки під час водних маршрутів.
3. Сучасний авіаційний і космічний туризм.

Варіант 6

1. Автотранспортне обслуговування туристів та організація перевезень автотранспортом.
2. Водний туризм: поняття та організація.
3. Які основні види водного транспорту?

Варіант 7

1. Морські та річкові перевезення і круїзи.
2. Космічний туризм як вид екстремального туризму.
3. Перші космічні туристи. Вартість польотів. Цікаві факти.

Варіант 8

1. Класифікація екстремальних видів туризму.

2. Фактори ризику в туризмі та основні заходи щодо їх нівелювання.
3. Огляд регіонів України з можливостей розвитку екстремальних видів туризму.

Варіант 9

1. Організація і проведення подорожей зі спелеотуризму.
2. Найпопулярніші водні маршрути.
3. Охарактеризуйте річковий круїзний туризм.

Варіант 10

1. Дайте характеристику основним видам водного транспорту.
2. Історія розвитку і дослідження космічного туризму.
3. Огляд можливостей регіонів України з розвитку пішохідного та гірськолижного туризму.

Варіант 11

1. Фестивалі кінного туризму в Західній Україні. Маркування кінних туристичних маршрутів.
2. Забезпечення безпеки при організації подорожей різними видами транспорту (залізничним, автомобільним, повітряним, водним).
3. Правила проведення спортивних туристичних подорожей в Україні.

Варіант 12

1. Основні заходи з підвищення ефективності туристичного використання спелеоресурсів.
2. Поняття і розвиток водного туризму в Україні.
3. Єдина спортивна класифікація України.

Варіант 13

1. Туристичні документи та правила їх оформлення.
2. Поняття та організація кінного туризму.
3. Огляд можливостей регіонів України з розвитку водного та спелеологічного туризму.

Варіант 14

1. Безпека туристичних подорожей.
2. Історія розвитку кінного туризму.
3. Категорії та ступені складності туристичних подороже.

Варіант 15

1. Загальні особливості транспортної системи періоду інтенсивного розвитку.
2. Які основні законодавчі акти регулюють туристичну діяльність в Україні?
3. Класифікація парашутного туризму.

Варіант 16

1. Гірськолижний туризм: поняття та організація.
2. Види спортивного туризму.
3. Поняття рафтингу, каякінгу.

Варіант 17

1. Історія розвитку гірськолижного туризму в Україні.
2. Екстремальні види туризму.
3. Екстремальний туризм як складова активного чи спортивного туризму.

Варіант 18

1. Повітряний туризм: поняття та організація.
2. Рекламно-інформаційна підтримка в туризмі.
3. Самостраховка та командна страховка при спуску по схилу. Страхувальні системи в пішохідному туризмі.

Варіант 19

1. Історія розвитку повітряного туризму.
2. Правила проведення спортивних туристичних подорожей в Україні.
3. Фактори ризику та класифікація небезпек при екстремальному туризмі.

Варіант 20

1. Класифікація парашутного спортуотягу.
2. Географія екстремальних видів туризму України.
3. Етапи організації космічного туризму.

Рекомендовані джерела:

Базова література:

1. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. 252 с.
2. Гонтаржевська Л. І. Ринок туристичних послуг в Україні: навчальний посібник. Донецьк : Східний видавничий дім, 2008. 180 с.
3. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ: Альтерпрес, 2003. 436 с.
4. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії : навчальний посібник. Київ : Атіка, 2006. 264 с.

Додаткова література:

5. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.
6. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: [монографія]. Київ: Логос, 2009. 176 с.

Інформаційні ресурси:

1. Краеведение, страноведение и география туризма: Все о туризме. Туристическая библиотека. URL: <https://tourlib.net/geogr.htm>
2. Путеводитель: страны мира. URL: <http://country.turmir.com>
3. Рекреация и курортология: Все о туризме. Туристическая библиотека. URL: <https://tourlib.net/recreation>